ו (יב) [ז]אֵין הַמַּפְטִיר מַפְטִיר עַד שֶׁיִּגְמֹר (ד) הַגּוֹלֵל לִגְלֹל הַסֵּפֶר תּוֹרָה: ז [ח]בְּשַׁבָּת שֶׁהַפָּרָשִׁיּוֹת מְחֻבָּרוֹת, מַפְטִירִין בְּהַפְטָרַת פָּרָשָׁה (יג) שְׁנִיָּה. הַגָּה: (יד) וְעַיִן לְקַמָּן סִימָן תכ"ח (פ"מ). * וְנָהֲגוּ לְהַזְכִּיר (נו) אַחַר קְרִיאַת הַתּוֹרָה נְשָׁמוֹת הַמֵּתִים וּלְבָרֵךְ הָעוֹסְקִים בְּצָרְכֵי (ה) צִבּוּר, כָּל מָקוֹם לְפִי מִנְהָגוֹ (שבולי הלקט (פר' פנ)). וְנוֹהֲגִין לוֹמַר אֵב הָרַחֲמִים, (טז) וּבְכָל יוֹם שֶׁאֵין אוֹמְרִים בּוֹ 'צִדְקָתְךָ וְצִדְקָתְךָ' אֵין אוֹמְרִים אוֹתוֹ, וְכֵן כְּשֶׁיֵּשׁ חֲתָנָה אוֹ מִילָה, וְיֵשׁ מְקוֹמוֹת שֶׁאֵין אוֹמְרִים אוֹתוֹ (יז) כְּשֶׁמְּבָרְכִין (ו) *) הַחַדָּשׁ, מִלְבַד (ו) (יח) בִּימֵי הַסְּפִירָה, וְהוֹלְכִים בְּכָל זֶה אַחַר הַמִּנְהָג:

רפה לְקְרֹא הַפָּרָשָׁה שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם. וּבוֹ ז' סְעִיפִים:

א [י]אַף עַל פִּי שֶׁאָדָם שׁוֹמֵעַ כָּל הַתּוֹרָה כֻּלָּהּ כָּל שַׁבָּת בְּצִבּוּר, חַיָּב (א) לִקְרוֹת לְעַצְמוֹ בְּכָל שָׁבוּעַ פָּרָשַׁת אוֹתוֹ הַשָּׁבוּעַ (ב) שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד (ו) [א] תַּרְגּוּם, אֲפִלּוּ עֲטָרוֹת (ג) (ג) וְדַיְּבִין (מגלה כג ג): ב [ב]אִם לָמַד

בְּאֵר הַיטֵב

ו (ד) **הַגּוֹלֵל.** כָּתַב בְּשִׁבְלֵי לֶקֶט (סי' ס) בְּשֵׁם הָאֲנָשִׁים שֶׁאֵין לְסַלֵּק סֵפֶר הַהַפְטָרָה עַד אַחַר הַבְּרָכָה כְּדֵי שֶׁיִּרְאֶה וְיִשְׁמַע עַל מָה שֶׁהַמַּפְטִיר, וְכֵן כָּתַב בְּמִשָּׁה מֹשֶׁה (סי' תנה): ז (ה) **צִבּוּר.** בְּרַגְלַיִם שֶׁנֹּהֲגִין לוֹמַר מִי שֶׁבֵּרַךְ לַכֹּהֲנִים, יֹאמְרוּ קֹדֶם אֲשֶׁרֵי, שֶׁלֹּא לְהַפְסִיק בֵּין קְדֻשִּׁישׁ לְאַשְׁרֵי. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ו). וְעַיִן לְקַמָּן סִימָן רצ"ב (סק"ב): (ו) **הַחַדָּשׁ.** וְאֵין מְזַכִּירִין נְשָׁמוֹת רַק לִמְי שֶׁנִּקְבַּר בְּאוֹתוֹ שָׁבוּעַ. מַהֲרִי"ל (מנהגים הלכות ראש חודש): (ו) **בִּימֵי הַסְּפִירָה.** וַאֲפִלּוּ חֹל מִילָה בְּשַׁבָּתוֹת הָהֵם, אֲבָל בְּשֶׁחָל רֹאשׁ חֹדֶשׁ בְּשַׁבָּת אֵין אוֹמְרִים אוֹתוֹ. עַיִן מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ח):

א (ו) **תַּרְגּוּם.** כָּתַב שְׁלָ"ה (מסכת שבת פרק נר מצוה"ר סי' יד) שֶׁיִּקְרָא כָּל הַפָּרָשָׁה שְׁנֵי פְּעָמִים וְאַחַר כָּךְ הַתַּרְגּוּם עָלֶיהָ וְכֵן כָּתַב דַּ"שׁ"ל (הה"ד בדבי חמודות לקמן), אֲבָל הַלְּחֶם חֲמוּדוֹת (דברי חמודות ברכות פ"א אות מא) פָּסַק דְּיִקְרָא כָּל פְּסוּק ב' פְּעָמִים וְהַתַּרְגּוּם עָלֶיהָ, וְכֵן כָּתַב בְּהַגָּהַת יֵשׁ נוֹחָלִין (אות לט) בְּשֵׁם הָאֲרִי"ל, וְיֵשׁ לְהַחֲזִיק בְּמִנְהָגוֹ (הכנת יום הששי לכבוד השבת), וְכֵן כָּתַב בְּכָתְבֵי (שער הכוונות ענין ליל ר), וְכֵן כָּתַב בְּסֵפֶר נְגִיד וּמְצַוֶּה (קריאה בכל יום בפרשיות), וּבְסֵפֶר מִשְׁנַת חֲסִידִים (מסכת יום הששי פ"ד אות א). וְהַפְסִיק הָאֲחָרוֹן יֹאמַר אַחַר הַתַּרְגּוּם כְּדֵי לְסַיֵּם בְּתוֹרָה. וּמִי שֶׁהוּא בַּקִּי בְּטַעֲמֵי הַקְּרִיאוֹת בַּעַל פֶּה, מִצְוָה לִקְרוֹת בְּסֵפֶר תּוֹרָה. מָהֲרַ"דְּבָ"ז (ח"ג סי' תתקסד). וְהָאֲרִי"ז זַ"ל תַּלְמִיד אֲחֵר הָיָה לָמֵנִי הַחָפֵץ וְקָרָא לָמֵנִי. וְאִפּוּר גָּדוֹל לְהַפְסִיק בְּקְרִיאַת שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם בְּדִבּוּר. וְיֵשׁ הַצִּדּוּקִים קֹדֶם שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם. וְעַיֵּן הַפְּסָקָה לִקְרוֹת אַחַר חֲצוֹת. וְאַחַר שֶׁקָּרָא יַלֵּךְ לְבֵית הַפִּרְחָץ וְיִטְבֹּל. הַכְּנָעוֹת (שער הכוונות שם): (ג) **וְדַיְבִּין.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר אַף עַל פִּי שֶׁאֵין בּוֹ תַּרְגּוּם. וְהוּא הַדִּין רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן צָרִיךְ לִקְרוֹתוֹ שֵׁשׁ פְּעָמִים. עַיֵּן ט"ז (סק"א):

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

א (א) **תַּרְגּוּם.** עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב שֶׁכָּתַב שֶׁמְּצוּה לִקְרוֹת אַחַר חֲצוֹת. וְכָתַב בְּקִצּוּר אַחֲרוֹן לְמַחֲזִיק בְּרָכָה (סק"ב) שֶׁיֵּשׁ שֶׁכָּתְבוּ כֵּן בְּשֵׁם גְּדוֹלֵי הָאַרְ"י זַ"ל, וְאֵין הָאֱמֶת כֵּן, כִּי בְּסֵדֶר הַכַּוָּנוֹת (שער הכוונות שם) מְבֹאָר בְּהֵיפֶךְ.

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

שֶׁלֹּא יוּכַל לִשְׁמֹעַ, (יג) וְגַם נָכוֹן לְכַתְּחִלָּה לַעֲשׂוֹת כֵּן לִקְרוֹת בְּלַחַשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּפֶר עִם הַקּוֹרֵא, וְעַיֵּן בְּפְרִי מְגַדִּים (א"א סק"ה) דְּמִשְׁמַע דְּיִרְאֶה לִקְרוֹת מִלָּה בְּמִלָּה עִם הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר כְּדֵי שֶׁיְּצִיתֵי לְהַקּוֹרֵא. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה דתרי קלי) מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בְּשֵׁם שַׁעֲרֵי אֶפְרַיִם. וְעַיֵּן בְּסֵפֶר מַעֲשֶׂה רַב (אות קלו) שֶׁכָּתַב דְּהָא דְּכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם שֶׁיִּרְאֶה לִקְרוֹת בְּלַחַשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּפֶר עִם הַקּוֹרֵא, הַיְנוּ דַּוְקָא כְּשֶׁהַקּוֹרֵא קוֹרֵא מִתּוֹךְ הַחָפֵשׁ, אֲבָל כְּשֶׁקּוֹרֵא מִתּוֹךְ הַנָּבִיא יִקְרָא הוּא לְבַד וְכֻלָּם יִהְיוּ שׁוֹמְעִין. וְעַיֵּן שָׁם עוֹד שֶׁכָּתַב דְּאִם יִקְרְאוּ הַכֹּל בְּקוֹל רָם עִם הַקּוֹרֵא תִּהְיֶה בִּרְכַּת הַקּוֹרֵא לְבַטָּלָה:

ו (יב) **אֵין הַמַּפְטִיר וְכוּ'.** הַיְנוּ שֶׁאֵין רַשַּׁאי לְהַתְחִיל לוֹמַר הַהַפְטָרָה עַד שֶׁיִּגְמֹר וְכוּ'. וְהַטַּעַם, כְּדֵי שֶׁגַּם הַגּוֹלֵל יִתֵּן לִבּוֹ לְמַה שֶּׁיֹּאמַר הַמַּפְטִיר, שְׁחוֹבָה הִיא עַל כָּל אָדָם לִשְׁמֹעַ פָּרָשַׁת הַהַפְטָרָה כְּמוֹ פָּרָשָׁה שֶׁבְּסֵפֶר תּוֹרָה. וּבְרַשַּׁ"י שָׁם (סוטה לט: ד"ה עד שתגדל ס"ת) מַשְׁמַע שֶׁצָּרִיךְ לְהַמְתִּין עַד שֶׁיִּגְלֹל הַסֵּפֶר תּוֹרָה כְּמוֹ פָּרָשָׁה שֶׁבְּסֵפֶר תּוֹרָה. (יד) אֵין לְסַלֵּק מֵעַל הַשֻּׁלְחָן סֵפֶר הַנְּבִיאִים אוֹ הַחֻמָּשׁ שֶׁקּוֹרִין בּוֹ הַמַּפְטִיר עַד אַחַר הַבְּרָכָה, כְּדֵי שֶׁיִּרְאֶה וְיִבָּרֵךְ עַל מָה שֶׁהִפְטִיר: ז (יג) **שְׁנִיָּה.** שֶׁכֵּבָה מִסְיְמִין אֶת הַקְּרִיאָה: (יד) **וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן תכ"ח.** לְעִנְיַן הַפְטָרַת אַחֲרֵי וּקְדֹשִׁים כְּשֶׁהֵן מְחֻבָּרוֹת, וְיֶתֶר דִּינֵי הַפְּטָרָה: (טו) **אַחַר קְרִיאַת הַתּוֹרָה.** לְאַפּוֹקֵי אַחַר אַשְׁרֵי לֹא יֹאמַר שׁוּם דָּבָר, דְּהַקְדִּישׁ שֶׁאוֹמְרִים לִפְנֵי הָעֲמוּד קֹדֶם תְּפִלַּת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה הוּא קָאֵי עַל אַשְׁרֵי שֶׁאָמַר בִּתְחִלָּה וְעַל כֵּן אֵין לְהַפְסִיק בֵּינֵיהֶם, וְיֵהָלְלוּ שֶׁאוֹמְרִים אֵין הֶפְסֵק. וּמַה שֶּׁנּוֹשְׁתַּרְבֵּב הַמִּנְהָג שֶׁכְּשֶׁיֵּשׁ חוֹלֶה אוֹחֵז הַחַזָּן הַסֵּפֶר תּוֹרָה בְּיָדוֹ לְאַחַר אַשְׁרֵי וְאוֹמֵר מִי שֶׁבֵּרַךְ וּמַפְסִיק הַרְבֵּה בֵּין אַשְׁרֵי לְקַדִּישׁ שֶׁלִּפְנֵי הָעֲמוּד, שֶׁלֹּא כְּדִין הוּא [פְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"ז)]: (טז) **וּבְכָל יוֹם שֶׁאֵין אוֹמְרִים וְכוּ'.** וְאִם חָל תִּשְׁעָה בְּאָב בְּשַׁבָּת, אַף עַל פִּי שֶׁאֵין אוֹמְרִים צִדְקָתְךָ צֶדֶק אוֹמְרִים אֵב הָרַחֲמִים, כֵּן כָּתַב אֵלִיָּה רַבָּה בְּסִימָן תקנ"ו (תקנ"ד) [פְּרִי מְגַדִּים (סק"ז)]. [א]וְהַפְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"ה) כָּתַב שֶׁכֵּן הוּא מִנְהָגָם (סק"ז): **בִּימֵי הַסְּפִירָה.** מְשׁוּם שֶׁהֵיוּ הַגְּזֵרוֹת בְּאוֹתוֹ זְמַן. (טז) וַאֲפִלּוּ חֹל מִילָה בְּשַׁבָּתוֹת הָהֵם דְּאִיכָּא תַּרְתֵּי לְטִיבוּתָא, אֲפִלּוּ הָכִי אוֹמְרִים. [ב]דְּהָא אוֹמְרִים אוֹתוֹ בִּימֵי חֹדֶשׁ נִיסָן כְּשֶׁמְּבָרְכִין חֹדֶשׁ אִיר דְּאִית בֵּהּ נַמִּי תַּרְתֵּי לְטִיבוּתָא, וְהוּא הַדִּין (י) אִם יֵשׁ מִילָה בְּנִיסָן דְּאִיכָּא תְּלָתָא לְטִיבוּתָא גַּם כֵּן אוֹמְרִים אוֹתוֹ, דְּאֵין חִלּוּק בֵּין תַּרְתֵּי לְטִיבוּתָא וּבֵין תְּלָתָא לְטִיבוּתָא]. אֲבָל בְּשֶׁחָל רֹאשׁ חֹדֶשׁ אִיר בְּשַׁבָּת אֵין אוֹמְרִים אוֹתוֹ, וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁאֵין מְזַכִּירִין בּוֹ נְשָׁמוֹת. (יח) וְכֵן בְּכָל חֹדֶשׁ נִיסָן אַף בְּיָמִים שֶׁלְּאַחַר הַפֶּסַח דְּהוּא תּוֹךְ הַסְּפִירָה גַּם כֵּן אֵין מְזַכִּירִין בּוֹ נְשָׁמוֹת, אֲבָל אַב הָרַחֲמִים אוֹמְרִים בּוֹ כֵּיוָן שֶׁהוּא בִּימֵי הַסְּפִירָה:

א (א) **לִקְרוֹת לְעַצְמוֹ בְּכָל שָׁבוּעַ.** הַיְנוּ שֶׁלֹּא יַקְדִּים לִקְרוֹת קֹדֶם אוֹתוֹ שָׁבוּעַ וְגַם לֹא יְאַחֵר, דְּצָרִיךְ לְהַשְׁלִים פָּרָשִׁיּוֹתָיו עִם הַצִּבּוּר, וְכָל הַמְּשַׁלִּים פָּרָשִׁיּוֹתָיו עִם הַצִּבּוּר מַאֲרִיכִין לוֹ יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו [גְּמָרָא (ברכות ח:)]: (ב) **שְׁנַיִם מִקְרָא.** אֲבָל לֹא יִקְרָא אֶחָד מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם וְיִכָּנֵס לִשְׁמֹעַ מֵהַשְּׁלִיחַ צִבּוּר, אֶלָּא צָרִיךְ לִקְרוֹת שְׁתֵּי פְּעָמִים מִקְרָא חֹרֶן מִמַּה שֶּׁשָּׁמַע מֵהַשְּׁלִיחַ צִבּוּר, אִם לֹא שֶׁקָּרָא אָז גַּם כֵּן בְּכִי. וְעַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם סָעִיף קָטָן ח' שֶׁכָּתַב בְּשֵׁם לֶחֶם חֲמוּדוֹת (דברי חמודות ברכות פ"א אות לט) דְּבְדִיעֲבַד יוֹצֵא בְּפַעַם אַחַת בְּמַה שֶּׁשָּׁמַע מֵהַשְּׁלִיחַ צִבּוּר, (ו) וְיֵשׁ אַחֲרוֹנִים שֶׁמַּחְמִירִין. [ג]אֲפִלּוּ דִּיעֲבַד. וּבְעִנְיַן הַקְּרִיאָה יֵשׁ דֵּעוֹת בֵּין אַחֲרוֹנִים, יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁיִּקְרָא כָּל פְּסוּק שְׁתֵּי פְּעָמִים וְתַרְגּוּם עָלָיו, וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁיִּקְרָא כָּל פָּרָשָׁה שְׁתֵּי פְּעָמִים וְאַחַר כָּךְ תַּרְגּוּם, וְכֵן הַמִּנְהָג פָּשׁוּט. וְכֵן כָּתַב בְּסֵפֶר מַעֲשֶׂה רַב (אות נט) אִיתָא שֶׁהַגְּרִ"א נָהֲגוּ לוֹמַר תַּרְגּוּם אַחַר כָּל פָּרָשָׁה פְּתוּחָה אוֹ סְתוּמָה אוֹ אַחַר מָקוֹם שֶׁנִּקְרָא יוֹתֵר הַרְבֵּה מֵעֶנְיָן, וּבְסֵפֶר מַעֲשֶׂה רַב (אות נט) אִיתָא שֶׁהַגְּרִ"א נָהֲגוּ לוֹמַר תַּרְגּוּם אַחַר כָּל פָּרָשָׁה פְּתוּחָה אוֹ סְתוּמָה אוֹ אַחַר מָקוֹם שֶׁנִּקְרָא יוֹתֵר הַרְבֵּה מֵעֶנְיָן, וּבְכָל מָקוֹם שֶׁנִּקְרָא כָּל פָּרָשָׁה שְׁתֵּי פְּעָמִים וְתַרְגּוּם עָלֶיהָ וְכֵן הַמִּנְהָג פָּשׁוּט. [ד]וּדְעָבִיד כְּמַר עָבִיד וּדְעָבִיד כְּמַר עָבִיד. (ג) מִי שֶׁהוּא בָּקִי בְּטַעֲמֵי הַקְּרִיאוֹת בְּעַל פֶּה, טוֹב לְהַדֵּר לִקְרוֹת בְּסֵפֶר תּוֹרָה גּוּפָא: (ג) **וְדַיְבִּין.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר,

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ה (יג) **תּוֹקְפָת שַׁבָּת** (סק"ח): ו (יד) **מָגֵן אַבְרָהָם** (סק"ו): ז (טו) **בְּאֵר הַגּוֹלָה וְתוֹקְפָת שַׁבָּת** (סק"ח): (טו) **מָגֵן אַבְרָהָם** (סק"ח): (יז) **אַחֲרוֹנִים:** (יח) **פְּרִי מְגַדִּים** (א"א סק"ח): **א** (ו) **עוֹלַת שַׁבָּת** (סק"א) **פְּרִישָׁה** (סק"א) **וְשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה** (סק"א) **הַגְּדוֹלָה** (הגב"י סק"ב): (ב) **וְדַ"שׁ"ל** (ח"ג סי' תתקסד):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (ס"ד) כתב כהמג"א. **ב]** בשו"ע הרב (ס"ד) כתב: יש מקומות שאין אומרים אותו כשמברכין החדש וכו' ובימי הספירה כשמברכין ראש חודש אייר וסיון אומרים אב הרחמים מפני הגזרות שאירעו בימים ההם. אולם בסימן תכ"ט (ס"ח בסוגריים) כתב שאין אומרים אב הרחמים כל חודש ניסן, ובסידורו גם כן משמע שאומרים רק כשמברכים חודש סיון. **ג]** ובשו"ע הרב (ס"ח) כתב שבשעת הדחק יכול לסמוך על השמיעה מהבעל קורא. **ד]** ובשו"ע הרב (ס"ג) כתב שהמנהג לקרות כל פסוק ב' פעמים מקרא ואח"כ תרגום נכון יותר. עוד כתב: ופסוק האחרון טוב לכופלו ולחזור ולאמרו כדי לסיים בתורה (כי כן בזמן שהיו מתרגמין היו מסיימים במקרא שהיו כופלים פסוק האחרון).

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah